

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych

(611103)

Rolnicy upraw polowych

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych **(611103)**

Rolnicy upraw polowych

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych (611103)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [580]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/photos/pszenica-r%C4%99ce-ziarna-zachowaj-3534233> [dostęp: 31.03.2019].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU.....	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne.....	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie upraw nasiennych	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Kwalifikowanie materiału siewnego	12
3.4. Kompetencje społeczne	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu	13
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO	14
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	14
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.....	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie	17
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE.....	18
7. SŁOWNIK POJĘĆ	20
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	20
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	22

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych 611103

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Producent nasion.
- Rolnik producent nasion.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 6111 Field crop and vegetable grower.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Maria Kowalczyk – Centralny Instytut ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Rafał Kozik – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących, Kraków.
- Sławomir Wardzyński – Ekspert niezależny, Ornet.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Łukasz Baka – Centralny Instytut ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Maria Konarska – Centralny Instytut ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Małgorzata Przybyszewska – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Agnieszka Szczechura – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.

Recenzenci:

- Tadeusz Budzisz – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego, Stare Lubiejewo.
- Roman Kępiński – Zespół Szkół Centrum Szkolenia Praktycznego, Grodków.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Marek Liszewski – Uniwersytet Przyrodniczy, Wrocław.
- Izabela Pyszkowska – Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP, Elbląg.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych zajmuje się uprawą roślin rolniczych, takich jak: zboża, rośliny okopowe, strączkowe, motylkowe drobnonasienne, pastewne, przemysłowe i specjalne w celu pozyskania z nich kwalifikowanego materiału rozmnożeniowego⁸.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych jest zawodem o charakterze produkcyjnym. Osoba wykonująca ten zawód zajmuje się uprawą roślin rolniczych, z których pozyskuje nasiona spełniające odpowiednie wymagania jakościowe. Na plantacjach nasiennych¹² uprawia rośliny od momentu ich wysiewu, aż do zbioru nasienników¹¹, owoców (z których następnie pozyskuje się nasiona) oraz wysadków¹⁸. Termin zbioru zależy od uprawianego gatunku rośliny. Obecnie w uprawie roślin na nasiona rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych, w celu ochrony upraw przed chwastami, chorobami i szkodnikami stosuje środki ochrony roślin¹⁵.

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych produkuje kwalifikowany materiał rozmnożeniowy, który podlega kwalifikacji polowej⁷ przeprowadzanej w czasie wzrostu roślin oraz kwalifikacji laboratoryjnej⁶ przeprowadzonej po zbiorze i oczyszczeniu nasion. Po spełnieniu warunków do uzyskania świadectwa kwalifikacji materiału siewnego¹⁶, materiał siewny⁹ można sprzedawać jako kwalifikowany.

WAŻNE:

Produkcja kwalifikowanego materiału siewnego odbywa się zgodnie z ustawą o nasiennictwie.

Sposoby wykonywania pracy

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych, wykonując swoją pracę, stosuje metody, techniki i sposoby polegające m.in. na:

- uzgadnianiu z odbiorcą rodzaju upraw oraz zawieraniu umów kontraktacyjnych,
- pobieraniu próbek gleby i przekazywaniu ich do stacji chemiczno-rolniczej w celu wykonania badań na zawartość składników pokarmowych,
- dobieraniu technologii uprawy do gatunku oraz odpowiedniego plodozmianu¹³ i zmianowania²¹,
- obliczaniu ilości potrzebnych nasion, nawozów i środków ochrony roślin do prowadzenia plantacji nasiennych,
- przygotowywaniu terenu pod zakładanie plantacji nasiennych,
- zapewnianiu odpowiedniej izolacji przestrzennej³ pomiędzy uprawianymi roślinami oraz roślinnością dziką tego samego gatunku,
- dobieraniu i wykonaniu zabiegów pielęgnacyjnych na plantacjach nasiennych,
- przygotowywaniu plantacji nasiennej do kwalifikacji polowej oraz jej zgłaszaniu,

- kontrolowaniu wzrostu roślin, pojawienia się chwastów, szkodników, chorób oraz podejmowaniu działań mających na celu ich zwalczanie,
- dobieraniu terminu oraz technologii zbioru,
- przeprowadzaniu zbioru roślin nasiennych,
- ocenianiu ilości i jakości zebranego materiału siewnego,
- przygotowywaniu materiału siewnego do kwalifikacji laboratoryjnej w celu dokonania oceny i wydania świadectwa kwalifikacyjnego materiału siewnego,
- posługiwaniu się maszynami, urządzeniami stosowanymi w uprawach związanych z produkcją nasion oraz ich konserwowaniu, zgodnie z zaleceniami producentów.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3 Kompetencje zawodowe .

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** odbywa się na wolnym powietrzu, często w trudnych warunkach atmosferycznych, z narażeniem na działanie wiatru i deszczu. Może być wykonywana również w szklarniach, halach, magazynach, przechowalniach, w warunkach o zmiennej wilgotności powietrza i różnej temperaturze, czasem przy słabym oświetleniu.

Praca wymaga wysiłku fizycznego, np. przy podnoszeniu, przenoszeniu ciężkich przedmiotów oraz przyjmowania wymuszonej pozycji ciała (np. pochylonej) obciążającej kręgosłup, mięśnie i stawy.

W niewielkim zakresie czynności zawodowe mogą być realizowane w biurze, w pomieszczeniach posiadających zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje klimatyzacyjne lub ogrzewcze, gdzie odbywa się prowadzenie dokumentacji.

Wykonywanie zawodu wiąże się ze stosowaniem środków ochrony osobistej¹⁴.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in:

- miniciągnik, ciągnik rolniczy,
- maszyny i narzędzia do uprawy gleby, np.: głębosz², pług, kultywator⁵, bronę, glebogryzarkę¹,
- maszyny i narzędzia do siewu i sadzenia, np.: siewnik, sadzarke,
- maszyny i narzędzia do prac pielęgnacyjnych, np.: rozsiewacz do nawozów, opryskiwacz,
- środki transportu, np.: przyczepę, wózek ręczny, samochód, wózek jezdniowy (np. widłowy),
- maszyny i narzędzia do zbioru: kopaczkę, kombajn⁴, kosiarke,
- inne specjalistyczne maszyny i narzędzia np.: młocarnię¹⁰, wialnię¹⁷, źmijkę²²,
- narzędzia ręczne, np.: sekator, szpadel, łopatę, grabie.

Organizacja pracy

Charakter pracy **rolnika producenta kwalifikowanych nasion rolniczych** zależy od wielkości gospodarstwa oraz materiału roślinnego, z którego pozyskiwane są nasiona i wysadki. Praca w większym gospodarstwie wiąże się z przemieszczaniem często po rozległym terenie, wykorzystywaniem większych gabarytowo i bardziej zróżnicowanych maszyn i narzędzi. Może wiązać się z również z węższą specjalizacją wykonywanych czynności.

W zależności od miejsca pracy i wykonywanych czynności zawodowych, rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych może wykonywać pracę indywidualnie lub w zespole. W pierwszym przypadku samodzielnie realizuje powierzone mu zadania i osobiście odpowiada za ich wykonanie, np. za planowanie wielkości i terminów produkcji lub prac do wykonania, jak również za kontakty z klientami czy osobami pracującymi w laboratoriach i urzędach.

Może nadzorować również prace innych osób, kontaktując się z nimi przede wszystkim w sposób werbalny. Praca odbywa się najczęściej w systemie jednozmianowym, z nasileniem obowiązków w okresie letnim i jesiennym, związanym z sezonowością produkcji roślinnej.

WAŻNE:

Organizacja pracy **rolnika producenta kwalifikowanych nasion rolniczych** zależy od sezonowości produkcji roślinnej, wybranej technologii produkcji oraz stopnia mechanizacji prac w gospodarstwie.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

W zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** funkcjonują zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka związane z występowaniem czynników szkodliwych. Mogą nimi być m.in.:

- bytujące w ziemi, wywołujące choroby i zakażenia szkodliwe oraz pasożytnicze organizmy, takie jak: wirusy, pierwotniaki, nicienie, grzyby i różnego rodzaju bakterie (pałeczki okrężnicy i salmonelli, laseczki tężca i zgorzeli gazowej),
- pyły organiczne pochodzenia roślinnego i zwierzęcego wywołujące alergie,
- preparaty chemiczne, np. środki ochrony roślin, nawozy mineralne, z którymi kontakt powoduje zatrucia.

Czynniki niebezpieczne prowadzące do urazów i wypadków przy pracy:

- praca maszynami z wirującymi elementami,
- praca narzędziami z ostrymi elementami,
- przemieszczanie się, w tym środkami transportu, po śliskiej i nierównej powierzchni,
- porażenie prądem elektrycznym podczas pracy z wadliwie działającym sprzętem elektrycznym,
- wyciek substancji szkodliwych podczas awarii maszyny, narzędzia lub urządzenia.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- silna budowa ciała,
- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu krążenia,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- widzenie o zmroku,
- rozróżnianie barw,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,

- spostrzegawczość,
- zręczność rąk,
- zręczność palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- uzdolnienia techniczne,
- zdolność motywowania siebie;

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy indywidualnej,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych,
- odpowiedzialność proekologiczna,
- samodzielność,
- systematyczność,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek fizyczny,
- rzetelność,
- dokładność,
- wytrwałość i cierpliwość,
- zamiłowanie do ładu i porządku.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Wykonywanie zawodu **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** wymaga dobrego ogólnego stanu zdrowia i sprawności motorycznej. Działalność wiąże się niejednokrotnie z dużym wysiłkiem fizycznym, np. przy podnoszeniu, przenoszeniu ciężkich przedmiotów. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniem do wykonywania tego zawodu jest przede wszystkim brak pełnej sprawności motorycznej, dysfunkcja kończyn górnych, dolnych. Poważnym utrudnieniem w wykonywaniu zawodu jest również uczulenie na alergeny występujące w środowisku pracy oraz choroby układu oddechowego.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do wykonywania pracy w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** wystarczające jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) o profilu rolniczym.

Pracodawcy preferują osoby z wykształceniem średnim branżowym, np. w zawodach pokrewnych technik rolnik lub technik agrobiznesu.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** nie są wymagane tytuły zawodowe, kwalifikacje czy uprawnienia zawodowe.

Podjęcie pracy w zawodzie rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych ułatwiają:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w pokrewnym zawodzie szkolnym rolnik, technik rolnik lub technik agrobiznesu,
- świadectwa potwierdzające kwalifikacje: RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej, RL.07 Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie i/lub RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej, wyodrębnione w pokrewnych zawodach szkolnych.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu są m.in.:

- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim), wydawane na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- certyfikaty lub zaświadczenia potwierdzające nabycie kompetencji przydatnych do wykonywania powierzonych zadań zawodowych, np. w zakresie stosowania środków ochrony roślin,
- prawo jazdy kat. B, C lub T,
- referencje pracodawców potwierdzające posiadane umiejętności, doświadczenie.

Pracę w zawodzie może podjąć również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu lub posiada doświadczenie w branży rolniczej,
- uzyskała doświadczenie w trakcie wykonywania prac w zawodzie.

WAŻNE:

Osoby stosujące środki ochrony roślin posiadają ustawowy obowiązek ukończenia szkolenia w zakresie ich stosowania. Szkolenia uprawniające do stosowania środków ochrony roślin zachowują ważność przez 5 lat (pierwsze szkolenie jest podstawowe, a następne są szkoleniami uzupełniającymi).

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** nie ma typowej ścieżki awansu zawodowego. Możliwości rozwoju zawodowego wiążą się z uzupełnianiem kwalifikacji i rozszerzaniem zakresu prowadzonej działalności. Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych może:

- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach organizowanych przez stowarzyszenia i inne organizacje branżowe, przez producentów maszyn i narzędzi rolniczych, producentów ochrony roślin lub w wyspecjalizowanych ośrodkach szkoleniowych,
- jeżeli posiada wykształcenie średnie i zdany egzamin maturalny, dalej kształcić się na studiach wyższych lub podyplomowych na kierunkach związanych z rolnictwem,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie/szkolenie w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych zarówno w edukacji formalnej, jak i nieformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzania kompetencji wyodrębnionych w zawodach pokrewnych, przydatnych w zawodzie rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych:

- RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej (w zawodzie rolnik i technik rolnik),
- RL.07 Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie (technik agrobiznesu),
- RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej (technik rolnik).

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik rolnik ^S	314207
Technik agrobiznesu ^S	331402
Kierownik gospodarstwa ogrodniczego	611302
Rolnik upraw polowych	611104
Ogrodnik producent nasion	611304
Rolnik ^S	613003

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie stanowiska pod plantację nasienną.
- Z2 Dobieranie i przygotowywanie nasion do siewu.
- Z3 Przygotowywanie gleby pod zakładanie plantacji nasiennych.
- Z4 Oznaczanie plantacji i zgłaszanie do kwalifikacji.
- Z5 Pielęgnowanie plantacji nasiennych.
- Z6 Przeprowadzanie zbioru roślin nasiennych.
- Z7 Wykonywanie obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w gospodarstwie.
- Z8 Suszenie, czyszczenie i sortowanie zebranych nasion.
- Z9 Pobieranie i przechowywanie próbek do badań laboratoryjnych.
- Z10 Prowadzenie dokumentacji gospodarstwa.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie upraw nasiennych

Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie upraw nasiennych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z10, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie stanowiska pod plantację nasienną	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Znaczenie przedplonu; • Znaczenie izolacji przestrzennej;	• Stosować właściwe przedplony; • Zachowywać izolację przestrzenną;

- Kryteria zachowania izolacji przestrzennej; - Zasady kwalifikacji plantacji pod względem zachowania izolacji przestrzennej.	Stosować przepisy kwalifikacji plantacji pod względem zachowania izolacji przestrzennej.
--	--

Z2 Dobieranie i przygotowywanie nasion do siewu

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Kryteria doboru materiału siewnego (gatunek, odmiana, stopień kwalifikacji); - Wymagane kryteria zdolności kiełkowania; - Wymagane kryteria czystości odmianowej; - Wymagane kryteria czystości względem nasion innych gatunków roślin.	- Dobierać właściwy materiał siewny (gatunek, odmiana, stopień kwalifikacji); - Oceniać zdolności kiełkowania nasion; - Dobierać materiał siewny zgodnie z kryterium czystości odmianowej; - Dobierać materiał siewny zgodnie z kryterium czystości względem nasion innych gatunków roślin.

Z3 Przygotowywanie gleby pod zakładanie plantacji nasiennych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Wpływ sposobu przygotowania gleby na wzrost i rozwój roślin nasiennych; - Zasobność i potrzeby wapnowania gleb; - Skład i działanie nawozów mineralnych; - Dobór nawozów; - Terminy stosowania nawozów; - Dawki nawozów na jednostkę powierzchni; - Przepisy ochrony środowiska odnośnie stosowania nawozów; - Znaczenie środków ochrony osobistej.	- Dobierać sposób przygotowywania gleby do uprawianych roślin nasiennych; - Korzystać z map zasobności gleb; - Określać potrzeby wapnowania i zasobność gleb na podstawie posiadanych map; - Dobierać nawozy; - Przestrzegać terminów stosowania nawozów; - Stosować właściwe dawki nawozów; - Stosować nawozy bezpiecznie, zgodnie z przepisami i wymaganiami ochrony środowiska; - Stosować środki ochrony osobistej.

Z4 Oznaczenie plantacji i zgłoszenie do kwalifikacji

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Wymagania dotyczące prowadzenia plantacji nasiennych; - Kryteria oceny stanu plantacji nasiennych; - Zasady zgłaszania plantacji nasiennych do kwalifikacji; - Liczbę i terminy dokonywanych ocen stanu plantacji w odniesieniu do poszczególnych grup i gatunków roślin; - Sposoby oznaczania plantacji nasiennych.	- Stosować odpowiednie technologie prowadzenia plantacji nasiennych; - Oceniać stan plantacji; - Zgłaszać plantacje nasienne do kwalifikacji; - Stosować się do terminów dokonywania ocen plantacji przez kwalifikatorów; - Prawidłowo oznaczać plantacje nasienne.

Z5 Pielęgnowanie plantacji nasiennych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
Znaczenie zabiegów pielęgnacyjnych dla poszczególnych roślin;	- Wykonywać zabiegi pielęgnacyjne; - Stosować maszyny i urządzenia do wykonywania

• Maszyny i urządzenia do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych; • Środki ochrony roślin; • Techniki i terminy stosowania zabiegów ochrony roślin; • Maszyny i urządzenia do wykonywania zabiegów ochrony roślin; • Okresy karencji i prewencji; • Zasady przeprowadzania selekcji negatywnej w plantacjach nasiennych; • Zasady i przepisy ochrony środowiska podczas wykonywania zabiegów ochrony roślin; • Wymagania <u>Zasad Zwyczajnej Dobrej Praktyki Rolniczej</u>²⁰ i <u>Zasad Wzajemnej Zgodności</u>¹⁹.	zabiegów pielęgnacyjnych; • Dobierać właściwe środki ochrony roślin; • Przestrzegać zaleceń i terminów przy stosowaniu środków ochrony roślin; • Stosować maszyny i urządzenia do wykonywania zabiegów ochrony roślin; • Przestrzegać okresów karencji i prewencji przy stosowaniu środków ochrony roślin; • Przeprowadzać selekcję negatywną w plantacjach nasiennych; • Przestrzegać przepisów o ochronie środowiska podczas wykonywania zabiegów ochrony roślin; • Stosować Zasady Zwyczajnej Dobrej Praktyki Rolniczej i Zasady Wzajemnej Zgodności w uprawach polowych.
---	---

Z6 Przeprowadzanie zbioru roślin nasiennych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Fazy dojrzałości roślin; • Optymalne terminy zbioru poszczególnych roślin; • Technologie, maszyny i narzędzia do zbioru poszczególnych roślin.	• Oceniać fazy dojrzałości roślin; • Wybierać optymalne terminy zbioru poszczególnych roślin; • Dobierać technologie i maszyny do zbioru poszczególnych roślin.

Z7 Wykonywanie obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w gospodarstwie

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Obsługę codzienną ciągnika rolniczego; • Obsługę narzędzi, maszyn i urządzeń technicznych wykorzystywanych w procesach technologicznych; • Zasady doboru materiałów eksploatacyjnych (paliw, środków smarnych i płynów eksploatacyjnych) do maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji roślinnej; • Zasady wykonywania drobnych napraw maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji nasiennej; • Zasady mycia i konserwacji maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji nasiennej.	• Wykonywać codzienną obsługę ciągnika rolniczego; • Oceniać stan techniczny, wykonywać obsługę narzędzi, maszyn i urządzeń technicznych wykorzystywanych w procesach technologicznych; • Dobierać odpowiednie paliwa, środki smarne i płyny eksploatacyjne do maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji; • Dokonywać naprawy braków, usterek i uszkodzeń maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji nasiennej; • Myć i konserwować maszyny i urządzenia stosowane w produkcji nasiennej.

Z10 Prowadzenie dokumentacji gospodarstwa

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Cel prowadzenia dokumentacji; • Zasady i sposób prowadzenia dokumentacji; • Rodzaje prowadzonej dokumentacji (hodowlana, magazynowa, ekonomiczna); • Rodzaje dokumentów potwierdzających	• Sporządzać właściwą dokumentację poświadczającą wykonanie prac na plantacjach nasiennych; • Sporządzać dokumentację magazynową; • Sporządzać właściwą dokumentację

klasyfikację materiału siewnego; • Normy jakości materiału siewnego dla poszczególnych gatunków roślin.	poświadczającą klasyfikację materiału siewnego zgodnie z obowiązującymi normami jakości.
--	--

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Kwalifikowanie materiału siewnego

Kompetencja zawodowa Kz2: Kwalifikowanie materiału siewnego obejmuje zestaw zadań zawodowych Z8, Z9, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z8 Suszenie i czyszczenie zebranych nasion	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii oraz ochrony środowiska podczas suszenia, czyszczenia i sortowania nasion; - Metody suszenia, czyszczenia i sortowania nasion; - Urządzenia do suszenia, czyszczenia i sortowania nasion; - Kryteria jakościowej oceny czyszczonych i suszonych nasion.	- Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii oraz ochrony środowiska podczas suszenia, czyszczenia i sortowania nasion; - Stosować odpowiednie metody suszenia, czyszczenia i sortowania nasion; - Obsługiwać urządzenia do suszenia, czyszczenia i sortowania nasion; - Nadzorować procesy suszenia, czyszczenia i sortowania nasion; - Prowadzić bieżącą kontrolę jakości suszonych i czyszczonych nasion; - Interpretować wyniki oceny jakościowej czyszczonych i suszonych nasion.

Z9 Pobieranie i przechowywanie próbek do badań laboratoryjnych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Normy, procedury, metody i instrukcje pobierania próbek badawczych; - Rodzaje, budowę przyrządów i urządzeń stosowanych do pobierania próbek badawczych; - Procedury i przepisy prawa związane z pobieraniem próbek badawczych i sporządzaniem protokołów z pobrania próbki; - Przepisy dotyczące przechowywania próbek materiału siewnego i sadzeniaków; - Rodzaje, budowę przyrządów i urządzeń stosowanych do przechowywania próbek materiału siewnego i sadzeniaków.	- Dobierać i stosować normy, procedury, metody oraz instrukcje pobierania próbek badawczych; - Obsługiwać, sprawdzać, regulować przyrządy i urządzenia stosowane do pobierania próbek badawczych; - Pobierać próbki zgodnie z normami, procedurami i instrukcjami; - Sporządzać protokoły z pobrania próbki; - Dostarczać pobrane próbki do laboratorium badawczego; - Przechowywać próbki badawcze w warunkach odpowiednich dla rodzaju materiału roślinnego w danej próbce badawczej; - Obsługiwać przyrządy i urządzenia stosowane do przechowywania próbek badawczych.

3.4. Kompetencje społeczne

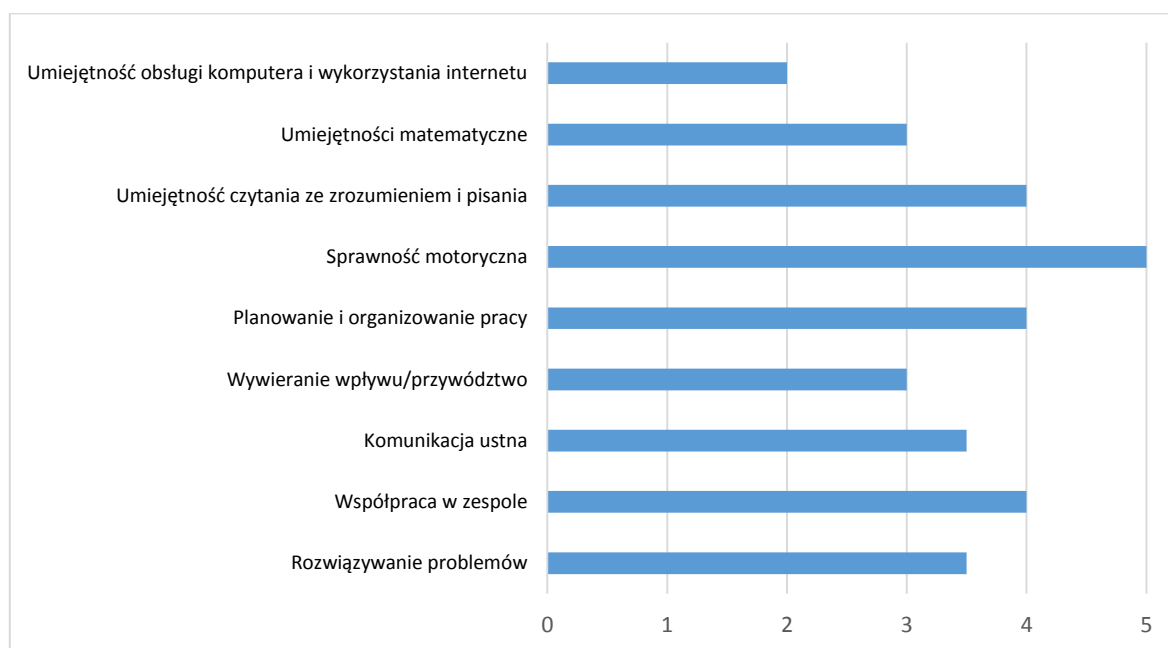
Pracownik w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za planowanie i prowadzenie produkcji kwalifikowanych nasion rolniczych.
- Dostosowywania sposobu wykonywania czynności, uwzględniając współpracę z innymi członkami zespołu w zakresie produkcji kwalifikowanych nasion rolniczych.
- Doskonalenia kompetencji zawodowych w sposób ustawiczny oraz śledzenia nowych rozwiązań w zakresie gospodarstw nasiennych.
- Postępowania zgodnie z zasadami i przepisami bezpieczeństwa, higieny pracy, ochrony ppoż., ergonomii oraz ochrony środowiska w zakresie podejmowanych zadań zawodowych.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Kandydaci do zawodu **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** oraz osoby wykonujące ten zawód mogą pracować w:

- rolniczych przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych związanych z produkcją nasienną,
- indywidualnym gospodarstwie rolnym nastawionym na produkcję materiału siewnego.

Obecnie (2019 r.) zapotrzebowanie na pracowników wykonujących zawód rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych**.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu można uzyskać, podejmując kształcenie:

- w branżowej szkole I stopnia w zawodzie pokrewnym rolnik,
- w branżowej szkole II stopnia lub technikum w zawodzie pokrewnym technik rolnik lub technik agrobiznesu,
- w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej, RL.07 Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie i/lub RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej.

Kształcenie w zakresie kwalifikacyjnego kursu zawodowego (dla dorosłych) mogą prowadzić:

- publiczne szkoły zajmujące kształceniem zawodowym,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych i prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie pokrewnym rolnik, technik rolnik i technik agrobiznesu potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Pracodawcy we własnym zakresie prowadzą szkolenia pracowników w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** w celu wyposażenia ich w kompetencje wymagane na stanowisku pracy.

Przykładowe instytucje oferujące szkolenie w zakresie umiejętności przydatnych w zawodzie rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych to:

- komercyjne instytucje szkoleniowe,
- ośrodki doradztwa rolniczego,
- producenci i dystrybutorzy środków chemicznych
- producenci maszyn, urządzeń, wyposażenia, narzędzi, materiałów stosowanych w rolnictwie.

Szkolenia mogą być również oferowane przez szkoły, ośrodki i centra kształcenia zawodowego oraz inne instytucje działające na rynku usług szkoleniowych w zakresie rolnictwa i produkcji nasion.

Przykładowa tematyka szkoleń może dotyczyć m.in.:

- zaleceń jakościowych w uprawie materiału siewnego,
- wymagań wytwarzania kwalifikowanych nasion rolniczych,
- statystyk hodowli roślin,
- rozpoznawania chorób roślin,
- mikrorozmnażania roślin,

- szkoleń podstawowych i doskonalących dla próbobiorców materiału siewnego.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://mapa-zawodowe.men.gov.pl>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** jest zróżnicowane i wynosi od około 2500 zł do 6000 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzenia miesięcznego brutto kształtuje się przy tym (ramowo) w sposób następujący:

- w przypadku osób z niewielkim doświadczeniem w zakresie od 2500 zł do 3000 zł miesięcznie,
- po kilku latach pracy, uzyskaniu doświadczenia, w przedziale od 3000 zł do 5000 zł miesięcznie,
- w przypadku osób z dużym doświadczeniem, posiadających wieloletnią praktykę w gospodarstwach nasiennych – ponad 5000 zł miesięcznie.

Rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych może otrzymywać dodatkowo premię, wynikającą z wysokiej opłacalności produkcji i zysku gospodarstwa nasiennego.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych uzależniony jest m.in. od:

- posiadanych uprawnień i wykształcenia,
- stażu pracy,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- liczby firm działających na danym terenie,
- regionu Polski,
- koniunktury na rynku pracowniczym.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami. Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją sfery intelektualnej (01-U), pod warunkiem, że zadania i czynności robocze nie przekraczają możliwości intelektualnych pracownika, co zwykle oznacza, że są proste i powtarzalne,
- z dysfunkcją sfery psychicznej (02-P), pod warunkiem, że praca, poza wyjątkowymi sytuacjami (wyjazdy, sytuacje kryzysowe w firmie), nie zaburza rytmu dnia i nocy pracownika oraz zachowana jest zasada równego traktowania pracowników,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- z epilepsją (06-E), którzy mogą wykonywać zawód na wybranych stanowiskach pracy, pod warunkiem, że napady padaczkowe występują sporadycznie i są sygnalizowane przez aurę, występują głównie wieczorem lub w nocy, nie powodują zbyt dużego zmęczenia i stosunkowo szybko następuje regeneracja sił po ich wystąpieniu, a przebieg choroby nie prowadzi do charakterystycznych dla padaczki objawów. Mogą być one zatrudnione warunkowo, po racjonalnym ograniczeniu zakresu zadań do sytuacji, w których możliwy jest stały nadzór i ewentualna szybka pomoc, a stanowisko pracy nie stwarza potencjalnych zagrożeń w przypadku emisji choroby.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019.

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1310, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 568).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2138, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 432).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 391).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Gil W., Kinelski S.: Nasiona i siewki drzew. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2015.
- Kwiatkowski J., Szczukowski S., Tworkowski J.: Wybrane zagadnienia z nasiennictwa. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2018.
- Malepszy S.: Biotechnologia roślin. PWN, Warszawa 2014.
- Scotton M. (red.): Praktyczny podręcznik zbioru nasion i ekologicznego odtwarzania bogatych florystycznie łąk. Oficyna Wydawnicza Garmond, Poznań 2012.
- Zimny L.: Leksykon przyrodniczy polsko-angielski. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2014.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03. 2019]:

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: <https://www.arimr.gov.pl/>
- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie rolnik: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/314207.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie technik rolnik: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/613003.pdf
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie technik agrobiznesu: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/331402.pdf
- Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB: <http://www.ihar.edu.pl/>
- Krajowa Rada Izb Rolniczych: <http://www.krir.pl/>
- Małopolska hodowla roślin: <https://www.hbp.pl>
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa: <http://piorin.gov.pl>
- Polskie nasiennictwo ogrodnicze: <https://www.ogrodinfo.pl/warzywa/polskie-nasiennictwo-ogrodnicze>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Rejestr środków ochrony roślin: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rejestr-rodkow-ochrony-roslin>
- Serwis informacyjny AGRPFAKT: <https://www.agrofakt.pl/powstaje-material-kwalifikowany>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Tygodnik Poradnik Rolniczy: <https://www.tygodnik-rolniczy.pl/>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Gleboğrafzarka	Maszyna stosowana do uprawy gleby. Praca wykonywana jest przez obrotowy wał, na którym umieszczono łukowato wygięte zęby. Zęby odcinają kęsy gleby i odrzucają je.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/glebografzarka.html [dostęp 31.03.2019]
2	Głębosz	Maszyna lub narzędzie rolnicze służące do głębokiego spulchnienia gleby. Głębokość jego pracy wynosi co najmniej 40 cm.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/g%C5%82%C4%99bosz.html [dostęp 31.03.2019]
3	Izolacja przestrzenna	Świadome przeciwdziałanie zapyleniu roślin przez niepożądany pyłek innych roślin.	https://encyklopedia.pwn.pl/encyklopedia/izolacja%20przestrzen.html [dostęp 31.03.2019]
4	Kombajn	Maszyna służąca do zbioru wykonująca jednocześnie kilka czynności.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/kombajn.html [dostęp 31.03.2019]
5	Kultywator	Narzędzie służące do spulchniania i kruszenia gleby po wykonanej orce, mieszania nawozów oraz wykonywania prac przygotowujących glebę do siewu nasion lub sadzenia roślin.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/kultywator.html [dostęp 31.03.2019]
6	Kwalifikacja laboratoryjna	Ocena nasion przeprowadzana po zbiorze. Ocenie podlegają cechy fizyczne i biologiczne nasion.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Zimny L.: Leksykon przyrodniczy polsko-angielski. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2014
7	Kwalifikacja polowa	Ocena zdrowotności i czystości odmianowej przeprowadzana w czasie wzrostu roślin.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Zimny L.: Leksykon przyrodniczy polsko-angielski. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2014
8	Kwalifikowany materiał	Materiał zaopatrzony w etykiety, który przeszedł pozytywnie ocenę polową, laboratoryjną i czasem również ocenę cech zewnętrznych np. sadzeniaki	https://www.tygodnik-rolniczy.pl/articles/uprawa/kwalifikowany-material-siewny-tylko-

	rozmnożenia	ziemniaka.	z-etykieta [dostęp 31.03.2019]
9	Materiał siewny	Rośliny lub ich części przeznaczone do siewu, sadzenia lub innego sposobu rozmnażania roślin, spełniające wymagania w zakresie wytwarzania i jakości dla danej kategorii.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.arslege.pl/objasnie-nie-pojec-ustawowych/k996/a68265 [dostęp 31.03.2019]
10	Młocarnia	Maszyna służąca do oddzielenia nasion od pozostałych części roślin, np. słomy, plew.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/m%C5%82ocarnia.html [dostęp 31.03.2019]
11	Nasiennik	Roślina uprawiana w celu pozyskania materiału siewnego. Musi odpowiadać odpowiednim normom jakościowym.	https://www.tygodnik-rolniczy.pl/articles/uprawa/kwalifikowany-material-siewny-tylko-z-etykieta [dostęp 31.03.2019]
12	Plantacja nasienna	Wyznaczone miejsce, gdzie uprawia się rośliny w celu uzyskania ich części do dalszego rozmnażania, np. nasion, bulw.	https://www.tygodnik-rolniczy.pl/articles/uprawa/kwalifikowany-material-siewny-tylko-z-etykieta [dostęp 31.03.2019]
13	Płodozmian	System gospodarowania ziemi uprawnej, oparty na z góry zaplanowanej kolejności uprawy roślin po sobie na wyznaczonych do tego celów polach uprawnych. Zmiana miejsc uprawy następuje rotacyjnie, co pewien czas (sezon, rok). Głównym celem zastosowania płodozmianu jest zapobiegnięcie wyjąłowieniu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/p%C5%82odozmian.html [dostęp 31.03.2019]
14	Środki ochrony osobistej	Sprzęt, którego celem jest: ochrona nóg, rąk, głowy, twarzy, oczu, dróg oddechowych i słuchu pracownika, izolacja całego jego organizmu, a także zabezpieczenie go przed upadkiem z wysokości. Pracownik nie może wykonywać swoich obowiązków bez ochron osobistych przewidzianych dla danego stanowiska pracy, które, jako mienie zakładu pracy, są przydzielane bezpłatnie. Sprzęt ochrony osobistej musi być używany zgodnie z przeznaczeniem i konserwowany według wskazań zawartych w instrukcji producenta załączonej do każdego wyrobu.	https://bhpfast.pl/srodki-ochrony-osobisej.html [dostęp 31.03.2019]
15	Środki ochrony roślin	Związki chemiczne, ich mieszaniny lub organizmy żywe stosowane do zwalczania chorób, szkodników lub chwastów w uprawach.	http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20031691650/O/D20031650.pdf [dostęp: 31.03.2019]
16	Świadectwo kwalifikacji materiału siewnego	Dokument potwierdzający jakość materiału siewnego przeznaczonego do dalszego rozmnażania roślin.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://agro-technika.pl/archiwa/dobre-nasiona-wysoki-plon [dostęp: 31.03.2019]
17	Wialnia	Maszyna służąca do wstępnego oczyszczania nasion z plew i innych drobnych pozostałości po omłocie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/wialnia.html [dostęp: 31.03.2019]

18	Wysadek	Korzeń spichrzowy rośliny dwuletniej, np. marchwi, buraka, przeznaczony do produkcji nasion.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/wysadki.html [dostęp: 31.03.2019]
19	Zasady Wzajemnej Zgodności	Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.	https://www.arimr.gov.pl/kontrola-beneficjentow/normy-i-wymogi-wzajemnej-zgodnosci.html [dostęp: 31.03.2019]
20	Zasady Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej	Standardy gospodarowania, których racjonalnie postępujący rolnik przestrzega w danym kraju. Standardy te dotyczą przede wszystkim wymogów związanych z racjonalną gospodarką nawozami, ochroną wód i gleb, zachowaniem cennych siedlisk i gatunków występujących na obszarach rolnych, ochroną walorów krajobrazu.	http://www.wir.org.pl/archiwum/raporty/zwykla_dobra_praktyka_rolnicza.pdf [dostęp: 31.03.2019]
21	Zmianowanie	Następstwo roślin po sobie uprawianych na tym samym polu. Ma na celu stworzenie jak najlepszych warunków do plonowania roślin.	https://sjp.pwn.pl/szukaj/zmianowanie.html [dostęp: 31.03.2019]
22	Żmijka	Potoczna nazwa przenośnika umożliwiającego przesypywanie nasion np. na przyczepy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/zmijka;4003022.html [dostęp: 31.03.2019]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.